

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Az egyetem törvénysértéssel vádolja Kunfi minisztert "1919"

Forrás:

Az Ujság

Bp. 1919. 1. 29

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

378.5

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Az egyetem törvénysértéssel vádolja Kunfi minisztert.

— Saját tudósítónktól. —

A budapesti tudományegyetem négy fakultása külön-külön ülésen foglalkozott a hét új egyetemi tanár ügyével és határozatilag kimondták, hogy Kunfi Zsigmond dr. közoktatásügyi miniszter eljárását törvénysértőnek minősítik.

A jog- és államtudományi kar szombaton délelőtt fél 10 órakor kezdte meg ülését és rövid megszakitással este 8 óráig tanácskozott. Az ülésen a fakultásnak majdnem minden tagja megjelent. Pihler Gyula dr., Somló Bódog dr. és Szladits Károly dr., a radikális felfogásukról ismert tanárok is a határozat mellett szavaztak. A szavazás nyíltan, kézfelemeléssel történt és az összes jelenvoltak egyhangulag fogadták el a deklarációt.

A határozat megállapítja, hogy Kunfi Zsigmond dr. közoktatásügyi miniszternek a hét új egyetemi tanár kinevezésére vonatkozó intézkedése törvénysértő, de ez nem jelenti egyúttal azt, hogy a kinevezések érvénytelenek. Ezt a megállapítást azzal okolja meg a határozat, hogy az egyetem autonómiájának értelmében a miniszternek törvényszerű kötelessége minden új kinevezésnél az illetékes fakultás véleményét kikérni. Ezt a törvényileg biztosított jogot Kunfi miniszter egyszerűen figyelmen kívül hagyta. Természetesen a közoktatásügyi miniszter nem lett volna köteles a kar véleményét elfogadni, a mi egyébként a multban is ismételtlen megtörtént, de a jogtisztelet nézőszögéből a vélemény kikérését nem volt joga mellőznie. A kar megkérdőzésének gyakorlati az alapja. Arról van szó, hogy a tanári kar tájékozottabb abban, ki való pl. a paleontoló-

gia, vagy a csillagászat, avagy egyéb speciális szaktudomány tanszékére, mint a miniszter, s ebből logikusan következik, hogy előzőleg megkérdezze az illetékes fakultást. A határozat hangsúlyozza ennek az érdemi érvnek a fontosságát. Megemlíti azt is, hogy még II. József is ehhez a szokásjoghoz tartotta magát. Megállapítja továbbá azt, hogy a hét új egyetemi tanártól a fakultás nem hajlandó az esküt kivenni, illetve az eskü kivételét mindaddig felfüggeszti, amíg a törvénysértést helyre nem hozzák. Képtelenség volna ugyanis elvárni azoktól, a kiket az autonómia megsértésével neveztek ki, hogy megtartsák azt az esküt, a mely az egyetem autonómiájának tiszteletét is köteleességüké teszi.

A jogi fakultás eljuttatta a határozatot Károlyi Mihály grófhoz, a köztársaság elnökéhez, az összes miniszterekhez és a tudományegyetem többi fakultásaihoz.

A hittudományi kar tegnap tárgyalta a jogi kar tiltakozó határozatát és arra a radikális álláspontra helyezkedett, hogy nemesak törvénysértésnek, hanem érvénytelennek is tekintni az új kinevezéseket.

Az orvosi kar ma délelőtti üléséit ebben az ügyben. Grósz Emil dr. orvostanár előadása alapján hosszabb vita után csatlakoztak a jogi

kar javaslatához. Az orvosi kar ülésén az a mérsékeltébb álláspont győzött, hogy reparációról most már nem lehet szó, de az egyetemnek biztosítékot kell kapnia arra, hogy a jövőben ilyen eset elő nem fordul. Orvosi körökben úgy tudják, hogy Kunfi miniszter hajlandó ilyen garanciát adni.

A bölcsészeti fakultás mai ülésén, Beöthy Zsolt dr. referenciája alapján, szintén mindenben hozzájárult a jogi kar javaslatához. Beke Manó dr. és Ballagi Aladár dr., a közismert radikális gondolkodású tanárok is a javaslat mellett foglaltak állást.

Több egyetemi tanárral beszélünk a kérdést illetőleg. Mindegyikük hangsúlyozta, hogy az egyetem négy fakultása ünnepélyesen és egyhangulag elítelte az egyetem autonómiájának megkerülésével történt kinevezéseket, nem azért, mintha a kinevezett tanárok nagy része nem érdemelné katedrát az egyetemen, hanem csupán azért, mert Kunfi miniszter olyan jogot sértett meg, mely az egyetemnek a bázisa, csak úgy, mint a világ összes egyetemének is az autonómiájuk adja meg a szilárdságot. Ennek az autonómiának a megsértése most mintegy másodrangú egyetemmé süllyesztette a budapesti tudományegyetemet, a mi egyáltalán nem válik büszkeségére a magyarságnak. Ezt a törvénysértést bárki más elkövethette volna, csak Kunfi Zsigmond dr. miniszternek nem volt szabad megtennie a mit tett, mert doktorra avatásánál esküt tett annak idején, hogy az ország törvényeit és az egyetem autonómiáját tiszteletben fogja tartani. Mostani tettével esküjét is megszegte.

A kérdés holnap déli 12 órakor kerül az egyetemi tanács elé. A tanácsnak tudvalevőleg tíz tagja van: a rektor, prorektor, négy dékán és négy prodekan. Egy jogi tanár felfogása szerint Moravcsik Ernő dr. rektor, továbbá a jogi, bölcsészeti és a hittudományi kar delegátusai egészen bizonyosan a jogi kar álláspontjára fognak helyezkedni: Grosschmid Béni dr. prorektor nem vett részt a jogi kar ülésén s így nem tudják, mi az álláspontja, ugyszintén kétséges, hogy az orvosi fakultás dékánja és prodekanja milyen mértékig hajlandó elmenni a jóvátétel kérdésében.

Moravcsik Ernő Emil dr. orvostanár, az egyetem rektora ezeket volt szives mondani egyik munkatársunknak:

— Az egyes fakultások állásfoglalásából megállapítható, hogy az egyetem a legerélyesebben és egyúttal a legünnepélyesebben tiltá-

kozik az egyetem autonómiáján esett sérelem ellen. Mind a négy fakultás egyöntetűen foglalt állást ebben a kérdésben, a mely valójában nem is az egyetem házi ügye, hanem országos érdek. Csorba eseté a törvényen a nélkül, hogy erre szükség lett volna. A közoktatásügyi miniszter a törvény megkerülése nélkül is elérhette volna célját. Az természetes, hogy a véleményezés hosszabb időt vett volna igénybe, hiszen alapos bírálat alá kell venni minden egyes esetben az illető jelölt tudományos munkásságát és pedagógiai készségét s ezzel szemben nem megokolt az a sietség, a melylyel a közoktatásügyi miniszter most az autonómia felborításával nevezte ki az új tanárokat. Az egyetemi tanács holnapi ülésén fog eldőlni, miképpen szerezzen érvényt az egyetem a megsértett önkormányzati jogainak. Ugyanott fogunk dönteni az eskükivétel kérdésében is s megállapodunk abban is, hogy ünnepélyes tiltakozásunkat milyen módon juttassuk az illetékes fórumok elé. *Jóvátételt kell kapnunk*, ezt követeli a felső oktatás nagy érdeke. Arról még nem esett szó, hogy a rideg elutasítás esetén lemond-e a tanács, vagy más radikális eszközökhöz nyul-e az egyetem. Ez csak az ultimium remedium lehet. Mindenesetre megvárjuk, mit mondanak a másik részen s ehhez mérten cselekszünk.